

**11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18-
mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis-
tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 1**

1-) Metinde “imkân” gerçeğinin kâinatı kuşattığı söylenirken, bunun temel dayanağı olarak ne gösteriliyor? (14 kelime)

Her varlığın sayısız

2-) Büyük-küçük, küllî-cüz’î bütün varlıklar için ortak olarak hangi durumdan söz ediliyor? (14 kelime)

Hepsinin kendine mahsus

3-) Bir varlığa belirli bir sûret verilmesi, niçin imkân delili sayılıyor? (17 kelime)

Çünkü başka türlü olma

4-) Metne göre bir varlığın benzerleri arasından kendine has bir şahsiyetle ayrılması neye işaret eder? (11 kelime)

Onu özel

5-) Varlıklara uygun sıfatların ve faydalı cihazların yerleştirilmesi, hangi iki ilâhî vasfı özellikle düşündürür? (6 kelime)

Sonsuz

6-) Parçada, mümkün varlıkların çokluğu ve çeşitliliği hangi sonuca götürülüyor? (9 kelime)

Hepsini belirleyen,

7-) “Hiçbir şeyin O’na ağır gelmemesi” düşüncesi, metinde hangi örnekli karşılaştırmayla açıklanıyor? (13 kelime)

Çok büyük görünen

8-) Kâinatın şehadetinin “iki hakikat” ile tamamlanmasından bu bölümde hangisi ele alınmıştır? (4 kelime)
İmkân

9-) Bölüm sonunda bazı risalelere yönlendirme yapılması öğrenciye ne kazandırır? (10 kelime)
Bu kısa

**11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18-
mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis-
tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 2**

1-) Metinde “imkân” denilince, varlıklar hakkında hangi genel özellik öne çıkarılıyor? (14 kelime)

Varlıkların zorunlu değil,

2-) Arştan yere, zerreden gök cisimlerine kadar her şeyin belli bir biçim ve yapıyla gönderilmesi hangi aklî sonuca destek olur? (12 kelime)
Tasadüfle değil, ilim

3-) Metinde geçen “tahsis etmek, tercih etmek, tayin etmek” fiilleri aynı çizgide hangi fikri güçlendiriyor? (9 kelime)

Yaratmada bilinçli

4-) Varlıkların “hedefsiz” ve “şaşkın” kalmayıp hikmetli keyfiyetlerle donatılması neyi gösterir? (10 kelime)

Onların başıboş

5-) Bu deliller yalnız büyük varlıklar için mi ileri sürülüyor, yoksa küçükler için de geçerli mi? (7 kelime)

Hem

6-) Metne göre hiçbir hâlin Allah’tan gizli olmaması düşüncesi hangi gözleme dayanıyor? (12 kelime)

Her varlığın en

7-) İmkân delilinden hareketle Allah’ın hangi üç sıfatı açıkça anlaşılır? (11 kelime)

Varlığının zorunlu

8-) Metnin bu kısmında ayrıntıya girilmeyip özlü anlatım tercih edilmesinin sebebi nedir? (14 kelime)
Konunun başka eserlerde

9-) Bu bölümde anlatılanlar daha çok hangi yolla insanı ikna etmeyi hedefliyor? (7 kelime)
Varlıklardaki

**11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18-
mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis-
tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 3**

1-) Parçaya göre her varlığın “muayyen” bir halde bulunması neden önemlidir? (10 kelime)

Çünkü bu

2-) Metinde sûret, şahsiyet, sıfat ve cihaz gibi unsurların peş peşe sayılması hangi mesajı verir? (10 kelime)

Yaratılıştaki düzenin

3-) Bir varlığın benzerleri arasında ayırt edici taraflara sahip olması nasıl anlaşılmalıdır? (10 kelime)

O varlığın

4-) “Maslahatlı cihazlar” ifadesinden, yaratılış hakkında hangi sonuç çıkarılır? (9 kelime)

Varlıkların ihtiyaç

5-) Sayısız yol ve ihtimal içinden en uygun keyfiyetlerin verilmesi, Allah'ın hangi yönünü özellikle öne çıkarır? (9 kelime)

Her şeyi

6-) Metinde neden hem “işaretler”, hem “delaletler”, hem de “şehadetler” deniliyor olabilir? (12 kelime)

Çünkü varlıklar Allah'ın

7-) İmkân hakikatinin kâinatın şehadetinde “kanat” olarak anılması nasıl yorumlanabilir? (14 kelime)

Kâinatın Allah'a delil

8-) Kâinatın büyük şehadetinde imkân hakikatinin “bir kanat” olması neyi ima eder? (11 kelime)

Kâinatın Allah’a

9-) Bu bölümün sonunda ayrıntılı açıklamanın başka eserlere bırakılması neyi gösterir? (12 kelime)

Konunun burada kısa

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18-mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis-tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 4

1-) Benzerleri çok olan varlıkların her birine farklılık verilmesi neye delildir? (12 kelime)

Ayrıntıları bilen ve

2-) Sıfatların uygun ve faydalı olması, varlıklarda hangi ilkeye göre bir düzen bulunduğunu gösterir? (9 kelime)

Hikmet ve

3-) Metindeki akışa göre önce ihtimallerin çokluğu, sonra seçimin isabeti vurgulanıyor. Bu düzen neyi kuvvetlendirir? (7 kelime)

Seçimin

4-) “Hiçbir şey ve hiçbir hâl ondan gizli değildir” hükmü, varlıklardaki hangi durumla destekleniyor? (10 kelime)

Her ayrıntının

5-) Parçaya göre imkân delili yalnız Allah’ın varlığını mı, yoksa başka hususları da mı gösterir? (11 kelime)

Hem varlığını

6-) Bu bölümdeki delillendirme daha çok gözleme mi, yoksa sadece soyut düşünceye mi dayanır? (9 kelime)

Gözlenen yaratılış

7-) “Bir baharı bir ağaç kadar kolay yaratmak” sözü, kudret anlayışımızı nasıl şekillendirir? (9 kelime)

Allah’ın kudretinin

8-) İmkân hakikatinden çıkan şehadetler, kâinatın genel deliline nasıl katılıyor? (10 kelime)
O genel

9-) Bu parçadan çıkarılabilecek en temel imanî ders nedir? (12 kelime)
Hiçbir varlığın gelişigüzel

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18- mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis- tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 5

1-) “İmkân” yönünün bütün kâinatı kaplaması, varlıkların hangi ortak özelliğinden kaynaklanır? (12 kelime)
Hepsinin farklı şekillerde

2-) Metinde varlıkların hem zat, hem suret, hem sıfat, hem de cihaz bakımından özel oluşu neden peş peşe vurgulanmıştır? (8 kelime)
Yaratılıştaki seçimin

3-) Bir mevcudun birçok ihtimal arasından tam kendine uygun hâli alması, hangi fiilin varlığını düşündürür? (9 kelime)
Tercih eden

4-) Benzerleri arasında bir varlığın kendine layık bir kişilikle belirlenmesi, ilâhî hangi isim veya sıfatlarla daha çok ilişkilendirilebilir? (8 kelime)
İlim, irade

5-) Faydalı cihazlarla donatılmak, varlığın sadece var edilmediğini; ayrıca ne yapıldığını gösterir? (7 kelime)
İhtiyacına

6-) Metinde geçen deliller, Allah’ın varlığının zorunlu oluşuna nasıl bağlanıyor? (16 kelime)
Bu kadar kapsamlı belirleme

7-) Büyük ve küçük şeylerin yaratılışında eşit kolaylık bulunduğu düşüncesi, tevhide nasıl hizmet eder? (11 kelime)

Kudretin tek

8-) İmkân hakikati, kâinatın büyük şehadetinde nasıl bir görev üstleniyor? (6 kelime)

O

9-) Parçayı bir genç olarak hayatına uygulamak istersen, çevrendeki varlıklara nasıl bakman gerekir? (15 kelime)

Onları sıradan şeyler

**11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18-
mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis-
tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 6**

1-) Metin, kâinattaki varlıklara bakınca ilk olarak hangi dikkat çekici gerçeği öne sürüyor? (11 kelime)

Her birinin

2-) Her varlığın özel bir şekil ve kimlik taşıması, “olabilirlik” açısından nasıl değerlendirilir? (10 kelime)

Başka türlü

3-) Neden sadece var olmak değil, belli sıfat ve cihazlarla var olmak da delil sayılıyor? (9 kelime)

Çünkü bu

4-) Metinde ihtimallerin çokluğu karşısında doğru seçimin yapılması hangi sonuca ulaştırıyor? (9 kelime)

Seçen, belirleyen

5-) “Mütehayyir ve sergerdan” olmaktan çıkarılıp hikmetli özelliklerle donatılmak, mahlukatın hangi durumda olmadığını gösterir? (6 kelime)

Başsız,

6-) Parçada Allah’ın hiçbir şeyden habersiz olmaması hangi açıdan anlatılmıştır? (12 kelime)

Her varlığın en

7-) Baharın ağaç gibi, ağacın da çekirdek gibi kolay yaratılması ifadesi neyi anlatmak için kullanılmıştır? (13 kelime)

İlâhî kudretin büyüklük-küçüklük

8-) Bu parçanın ana fikrini bir cümleyle nasıl ifade edersin? (20 kelime)
Kâinattaki her varlığın sayısız ihtimal

CEVAP ANAHTARI

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18- mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis- tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde “imkân” gerçeğinin kâinatı kuşattığı söylenirken, bunun temel dayanağı olarak ne gösteriliyor?

Her varlığın sayısız ihtimal içinden belli bir yapı, özellik ve görevle ortaya çıkması gösteriliyor.

2-) Büyük-küçük, küllî-cüz’î bütün varlıklar için ortak olarak hangi durumdan söz ediliyor?

Hepsinin kendine mahsus bir kimlik, biçim, nitelik ve faydalı donanımla var edilmesinden söz ediliyor.

3-) Bir varlığa belirli bir sûret verilmesi, niçin imkân delili sayılıyor? Çünkü başka türlü olma ihtimalleri çokken, tam uygun olan bir şeklin seçilmesi bilinçli bir tercih ediciyi gösteriyor.

4-) Metne göre bir varlığın benzerleri arasından kendine has bir şahsiyetle ayrılması neye işaret eder?

Onu özel olarak belirleyen ve ayıran bir iradenin bulunduğuna işaret eder.

5-) Varlıklara uygun sıfatların ve faydalı cihazların yerleştirilmesi, hangi iki ilâhî vasfı özellikle düşündürür?

Sonsuz kudreti ve nihayetsiz hikmeti düşündürür.

6-) Parçada, mümkün varlıkların çokluğu ve çeşitliliği hangi sonuca götürülüyor?

Hepsini belirleyen, tercih eden ve yaratan Vacibü’l-Vücud’un varlığına götürülüyor.

7-) “Hiçbir şeyin O’na ağır gelmemesi” düşüncesi, metinde hangi örnekli karşılaştırmayla açıklanıyor?

Çok büyük görünen şeyleri de çok küçük şeyler kadar kolay yaratabildiği belirtilerek açıklanıyor.

8-) Kâinatın şahadetinin “iki hakikat” ile tamamlanmasından bu bölümde hangisi ele alınmıştır?

İmkân hakikati ele alınmıştır.

9-) Bölüm sonunda bazı risalelere yönlendirme yapılması öğrenciye ne kazandırır?

Bu kısa anlatımın ötesinde daha derin inceleme yapma imkânı

kazandırır.

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18-mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis-tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Metinde “imkân” denilince, varlıklar hakkında hangi genel özellik öne çıkarılıyor?

Varlıkların zorunlu değil, farklı şekillerde bulunmaları mümkünken belirli bir tarzda yaratılmış olmaları öne çıkarılıyor.

2-) Arştan yere, zerreden gök cisimlerine kadar her şeyin belli bir biçim ve yapıyla gönderilmesi hangi aklî sonuca destek olur?

Tesadüfle değil, ilim ve iradeyle tayin edilerek var edildikleri sonucuna destek olur.

3-) Metinde geçen “tahsis etmek, tercih etmek, tayin etmek” fiilleri aynı çizgide hangi fikri güçlendiriyor?

Yaratmada bilinçli bir seçme ve belirleme bulunduğu fikrini güçlendiriyor.

4-) Varlıkların “hedefsiz” ve “şaşkın” kalmayıp hikmetli keyfiyetlerle donatılması neyi gösterir?

Onların başıboş bırakılmadığını, maksatlı şekilde sevk ve idare edildiğini gösterir.

5-) Bu deliller yalnız büyük varlıklar için mi ileri sürülüyor, yoksa küçükler için de geçerli mi?

Hem büyükler hem küçükler için geçerli sayılıyor.

6-) Metne göre hiçbir hâlin Allah’tan gizli olmaması düşüncesi hangi gözleme dayanıyor?

Her varlığın en ince ayrıntısına kadar uygun şekilde belirlenip donatılmış olmasına dayanıyor.

7-) İmkân delilinden hareketle Allah’ın hangi üç sıfatı açıkça anlaşılır?

Varlığının zorunlu oluşu, kudretinin sınırsız oluşu ve hikmetinin sonsuz oluşu anlaşılır.

8-) Metnin bu kısmında ayrıntıya girilmeyip özlü anlatım tercih edilmesinin sebebi nedir?

Konunun başka eserlerde uzun uzun ispat edildiği belirtilerek burada kısa bir özet verilmek istenmesidir.

9-) Bu bölümde anlatılanlar daha çok hangi yolla insanı ikna etmeyi hedefliyor?

Varlıklardaki düzeni düşündürerek akıllı ikna etmeyi hedefliyor.

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18- mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis- tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçaya göre her varlığın “muayyen” bir halde bulunması neden önemlidir?

Çünkü bu belirlenmişlik, gelişigüzelliği değil, seçilmiş ve planlanmış olmayı gösterir.

2-) Metinde sûret, şahsiyet, sıfat ve cihaz gibi unsurların peş peşe sayılması hangi mesajı verir?

Yaratılıştaki düzenin tek yönlü değil, birçok açıdan görüldüğü mesajını verir.

3-) Bir varlığın benzerleri arasında ayırt edici taraflara sahip olması nasıl anlaşılmalıdır?

O varlığın özel bir ilgi ve hikmetle farklılaştırıldığı şeklinde anlaşılmalıdır.

4-) “Maslahatlı cihazlar” ifadesinden, yaratılış hakkında hangi sonuç çıkarılır?

Varlıkların ihtiyaç ve görevlerine uygun araçlarla donatıldığı sonucu çıkarılır.

5-) Sayısız yol ve ihtimal içinden en uygun keyfiyetlerin verilmesi, Allah’ın hangi yönünü özellikle öne çıkarır?

Her şeyi kuşatan bilgisiyle beraber hikmetli tasarrufunu öne çıkarır.

6-) Metinde neden hem “işaretler”, hem “delaletler”, hem de “şehadetler” deniliyor olabilir?

Çünkü varlıklar Allah’ın varlığına farklı derecelerde ve çok yönlü biçimde tanıklık ediyor.

7-) İmkân hakikatinin kâinatın şehadetinde “kanat” olarak anılması nasıl yorumlanabilir?

Kâinatın Allah’a delil oluşunun tek yönlü değil, birbirini destekleyen temel dayanaklara sahip olduğunu gösterir.

8-) Kâinatın büyük şehadetinde imkân hakikatinin “bir kanat” olması neyi ima eder?

Kâinatın Allah’a delaletinin başka güçlü dayanaklarla da birlikte düşünüldüğünü ima eder.

9-) Bu bölümün sonunda ayrıntılı açıklamanın başka eserlere bırakılması neyi gösterir?

Konunun burada kısa tutulduğunu, fakat başka yerlerde daha geniş delillerle işlendiğini gösterir.

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18- mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis- tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Benzerleri çok olan varlıkların her birine farklılık verilmesi neye delildir?

Ayrıntıları bilen ve her birini ayrı ayrı murad eden bir yaratıcıya delildir.

2-) Sıfatların uygun ve faydalı olması, varlıklarda hangi ilkeye göre bir düzen bulunduğunu gösterir?

Hikmet ve maslahat esasına göre bir düzen bulunduğunu gösterir.

3-) Metindeki akışa göre önce ihtimallerin çokluğu, sonra seçimin isabeti vurgulanıyor. Bu düzen neyi kuvvetlendirir?

Seçimin tesadüf değil, bilinçli tercih olduğunu kuvvetlendirir.

4-) “Hiçbir şey ve hiçbir hâl ondan gizli değildir” hükmü, varlıklardaki hangi durumla destekleniyor?

Her ayrıntının tam yerinde ve uygun biçimde belirlenmiş olmasıyla destekleniyor.

5-) Parçaya göre imkân delili yalnız Allah’ın varlığını mı, yoksa başka hususları da mı gösterir?

Hem varlığını hem zorunlu oluşunu, hem kudretini hem de hikmetini gösterir.

6-) Bu bölümdeki delillendirme daha çok gözleme mi, yoksa sadece soyut düşünceye mi dayanır?

Gözlenen yaratılış düzeni üzerine kurulu aklî bir delillendirmeye dayanır.

7-) “Bir baharı bir ağaç kadar kolay yaratmak” sözü, kudret anlayışımızı nasıl şekillendirir?

Allah’ın kudretinin sınırsız ve eksilmez olduğunu, çoklukla zorlaşmadığını öğretir.

8-) İmkân hakikatinden çıkan şahadetler, kâinatın genel deliline nasıl katılıyor?

O genel delilin tamamlayıcı ve destekleyici bir yönü olarak katılıyor.

9-) Bu parçadan çıkarılabilecek en temel imanî ders nedir?

Hiçbir varlığın gelişigüzel olmadığı, hepsinin Allah’ın ilmi, iradesi ve kudretiyle belirlenip yaratıldığıdır.

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18- mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis- tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 5 - CEVAPLAR

1-) “İmkân” yönünün bütün kâinatı kaplaması, varlıkların hangi ortak özelliğinden kaynaklanır?

Hepsinin farklı şekillerde olabilme ihtimali varken belirli bir hâlde yaratılmış olmasından kaynaklanır.

2-) Metinde varlıkların hem zat, hem suret, hem sıfat, hem de cihaz bakımından özel oluşu neden peş peşe vurgulanmıştır?

Yaratılıştaki seçimin her yönde görüldüğünü göstermek için vurgulanmıştır.

3-) Bir mevcudun birçok ihtimal arasından tam kendine uygun hâli alması, hangi fiilin varlığını düşündürür?

Tercih eden ve tayin eden bir fiilin varlığını düşündürür.

4-) Benzerleri arasında bir varlığın kendine layık bir kişilikle belirlenmesi, ilâhî hangi isim veya sıfatlarla daha çok ilişkilendirilebilir? İlim, irade ve hikmet sıfatlarıyla daha çok ilişkilendirilebilir.

5-) Faydalı cihazlarla donatılmak, varlığın sadece var edilmediğini; ayrıca ne yapıldığını gösterir?

İhtiyacına ve vazifesine göre hazırlanıp düzenlendiğini gösterir.

6-) Metinde geçen deliller, Allah’ın varlığının zorunlu oluşuna nasıl bağlanıyor?

Bu kadar kapsamlı belirleme ve seçmenin mümkün varlıklardan çıkamayacağı, zorunlu var olan bir Yaratıcıyı gerektirdiği söyleniyor.

7-) Büyük ve küçük şeylerin yaratılışında eşit kolaylık bulunduğu düşüncesi, tevhide nasıl hizmet eder?

Kudretin tek ve sınırsız olduğunu göstererek Allah’ın birliğini kuvvetli biçimde düşündürür.

8-) İmkân hakikati, kâinatın büyük şehadetinde nasıl bir görev üstleniyor?

O büyük şehadetin bir kanadını oluşturuyor.

9-) Parçayı bir genç olarak hayatına uygulamak istersen, çevrendeki varlıklara nasıl bakman gerekir?

Onları sıradan şeyler gibi değil, Allah’ın ilim, hikmet ve kudretini gösteren işaretler olarak görmem gerekir.

11sinif ayetul-kubra-p65-kainatin-kulli-sehadeti-18- mertebe-1-hakikat-hudus-ve-imkan-imkan-delili-tahsis- tercih-tayin-ve-risale-i-nura-havale - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Metin, kâinattaki varlıklara bakınca ilk olarak hangi dikkat çekici gerçeği öne sürüyor?

Her birinin kendine mahsus ve belirlenmiş bir hâlde yaratıldığını öne sürüyor.

2-) Her varlığın özel bir şekil ve kimlik taşıması, “olabilirlik” açısından nasıl değerlendirilir?

Başka türlü olabilmesi mümkünken belirli bir biçimin seçilmesi olarak değerlendirilir.

3-) Neden sadece var olmak değil, belli sıfat ve cihazlarla var olmak da delil sayılıyor?

Çünkü bu durum amaç, ölçü ve uygunluk bulunduğunu gösteriyor.

4-) Metinde ihtimallerin çokluğu karşısında doğru seçimin yapılması hangi sonuca ulaştırıyor?

Seçen, belirleyen ve yaratan bir irade bulunduğu sonucuna ulaştırıyor.

5-) “Mütehayyir ve sergerdan” olmaktan çıkarılıp hikmetli özelliklerle donatılmak, mahlukatın hangi durumda olmadığını gösterir?

Başsız, amaçsız ve sahipsiz olmadığını gösterir.

6-) Parçada Allah’ın hiçbir şeyden habersiz olmaması hangi açıdan anlatılmıştır?

Her varlığın en ince ayrıntısına kadar uygun şekilde düzenlenmiş olması açısından anlatılmıştır.

7-) Baharın ağaç gibi, ağacın da çekirdek gibi kolay yaratılması ifadesi neyi anlatmak için kullanılmıştır?

İlâhî kudretin büyüklük-küçüklük farkına bağlı olmadan aynı kolaylıkla tecelli ettiğini anlatmak için kullanılmıştır.

8-) Bu parçanın ana fikrini bir cümleyle nasıl ifade edersin?

Kâinattaki her varlığın sayısız ihtimal içinden en uygun hâlde yaratılması, her şeyi bilen ve dilediğini seçip yaratan Allah’ın varlığına delildir.